

Zřizovatel organizace
Řízení, vedení a správa organizace
veřejné správy

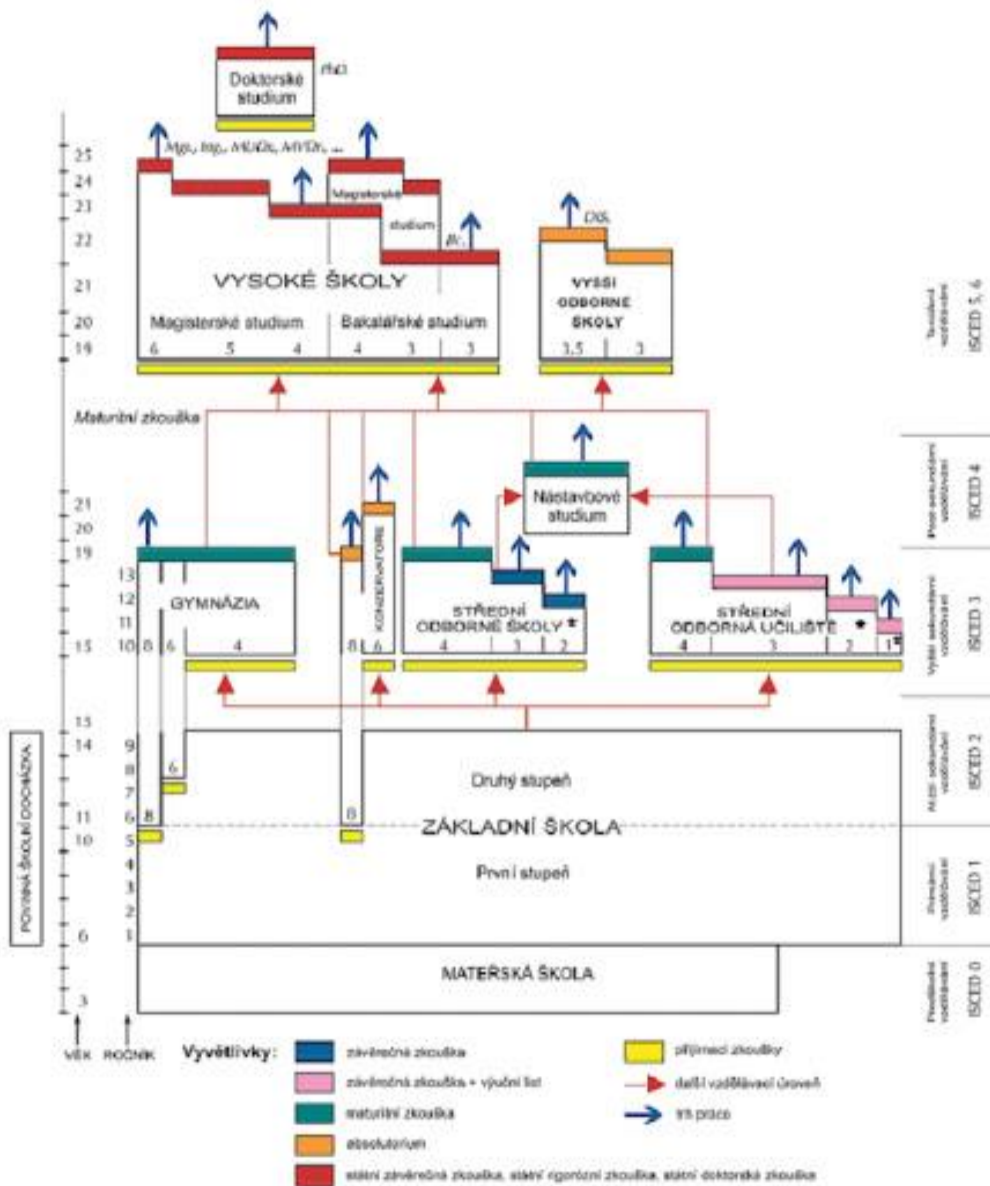
Řízení institucí výchovy, vzdělávání
a veřejné správy

Školská soustava ČR

- V ČR výrazně decentralizovaná
- Malá část soustavy řízena centrálně: školy a školská zařízení pro děti, žáky nebo studenty se speciálními vzdělávacími potřebami
- Malá část je pak řízena buď soukromými zřizovateli anebo církvemi
- Školy
- Školská zařízení
- Podmínkou výkonu činnosti školy nebo školského zařízení je zápis do školského rejstříku

Školská soustava v ČR

- Další slide

Pozn.: * Krátké vzdělávací programy (jednoleté a níželeté) na středních odborných školách a středních odborných učilištích patří k úrovni ISCED 2C.

Zařízení pro děti do 3 let

- *Jesle*
- *Státní a soukromé*
- *Počty by se měly zvýšit do r. 2024*
- *Jesličky, dětské skupinky*
- *např. Brno - web*

Dětská skupina

- **Zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů**
- **Péče o dítě v dětské skupině spočívá v pravidelné péči o dítě od jednoho roku věku do zahájení povinné školní docházky, která je poskytována mimo domácnost dítěte v kolektivu dětí**
- **V dětské skupině nesmí být více než 24 dětí**
- **Převážně finance z peněz EU. Jejich čerpání ale skončí v polovině roku 2022.**
- **Poskytovatel – fyzická nebo právnická osoba – zaměstnavatel rodiče nebo právnická osoba**
- **např. ústav, nadace, obec, kraj, spolek, církevní právnická osoba...**

Preprimární (předškolní) vzdělávání

- Právní nárok od 3 let věku
- *Školský zákon – obec povinnost zajistit dítěti, které má trvalé bydliště v místě obce a které před začátkem školního roku (do 31. srpna) dosáhlo alespoň 3 let, umístění v mateřské škole.*
- Děti, které dosáhly 5 let věku – od r. 2017 předškolní vzdělávání povinné (od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dosáhnou 5 let až do zahájení povinné školní docházky)
- Vzdělávání v posledním ročníku veřejné či státní mateřské školy se dítěti poskytuje bezúplatně

Primární vzdělávání

Povinná školní docházka

- začíná v 6 letech a trvá 9 let
- odklad
- přípravné třídy

Primární a nižší sekundární vzdělávání

- základní školy - devět ročníků, první a druhý stupeň (jednotná struktura)
- věk žáků je obvykle 6 až 15 let
- nižší sekundární vzdělávání - víceletá gymnázia a osmileté konzervatoře.

SEKUNDÁRNÍ VZDĚLÁNÍ

BEZ VÝUČNÍHO LISTU, S VÝUČNÍMLISTEM

S MATURITOU - KATEGORIE OBORŮ

- úplné střední odborné vzdělání s maturitou (obory kategorie **M**): příprava má profesní charakter a délka studia je 4 roky.
- úplné střední odborné vzdělání s odborným výcvikem a maturitou (obory kategorie **L**): studium připravuje pro náročná dělnická povolání a nižší řídicí funkce. V denní formě je 4leté a jeho významnou součástí je odborný výcvik (obory vznikly z dřívějších 3letých učebních oborů).
- úplné střední všeobecné vzdělání (obory kategorie **K**): všeobecná příprava ve 4letých a víceletých gymnáziích je neprofesní a připravuje především pro vysokoškolské nebo vyšší odborné vzdělávání. Rozlišení oborů se řídí délkou přípravy:
  - 4leté – po ukončení 9. ročníku základní školy (označení v kódu je K/4),
  - 6leté – po ukončení 7. ročníku základní školy (K/6),
  - 8leté – po ukončení 5. ročníku základní školy (K/8).
- vyšší odborné vzdělání v konzervatoři (obory kategorie **P**):
  - 6letá příprava – po ukončení 7. ročníku základní školy
  - 8letá příprava – po ukončení 5. ročníku základní školy pro oboru

Terciární vzdělávání

- poskytují vyšší odborné a vysoké školy
- VOŠ - obvykle 3-leté programy
- VŠ - programy prvního, druhého a třetího cyklu (bakalářský, magisterský a doktorský studijní program)

Vzdělávání dospělých

- zahrnuje všeobecné, odborné, zájmové a jiné vzdělávání
- univerzity třetího věku

Školská zařízení

- školská poradenská zařízení
- školská zařízení pro zájmové vzdělávání
- školská účelová zařízení /knihovna/
- školská výchovná a ubytovací zařízení
- zařízení školního stravování
- zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků /SSŠ/
- školská zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a školská zařízení pro preventivně výchovnou péči. Členění školských zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a školských zařízení pro preventivně výchovnou péči stanoví zvláštní právní předpis /diagnostický ústav, dětský domov, dětský domov se školou, výchovný ústav/

Zřizovatel

- Ministerstva (Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo zahraničních věcí)
- Kraj
- Obec
- Svazek obcí
- Církev
- Soukromá osoba

- Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo spravedlnosti a Ministerstvo práce a sociálních věcí zřizuje školy a školská zařízení jako organizační složky státu
- Ministerstvo zahraničních věcí zřizuje školy při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky jako součást těchto úřadů

- Školy - školské příspěvkové organizace nebo právnické osoby

Školy

spravované v rámci veřejné správy

- pravomoci rozděleny mezi ústřední řídicí orgány, kraje a obce

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy - orgán státní správy ve školství:

- odpovídá za stav, koncepci a rozvoj vzdělávací soustavy;
- rozděluje finanční prostředky ze státního rozpočtu;
- stanovuje kvalifikační předpoklady a pracovní podmínky učitelů;
- určuje rámcový obsah předškolního až středního vzdělávání;
- Zpracovává dlouhodobý záměr rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy
- schvaluje vzdělávací programy vyšších odborných škol.

Kraje

ŘÍZENÍ VZDĚLÁVÁNÍ V ČR

CENTRÁLNÍ ÚROVEŇ

MŠMT

ŘÍZENÍ VZDĚLÁVÁNÍ V ČR – pokr.

REGIONÁLNÍ ÚROVEŇ (KRAJE)

STÁTNI SPRÁVA - vykonávají **KÚ** (zřizují odbor školství a výbory pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost) – [KÚ JmK](#)

Vzdělávací politika

- dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v kraji;
- stanoví strukturu vzdělávacích oborů a jejich kapacitu;
- Rada kraje předkládá zastupitelstvu ke schválení část DZ o školách zřizovaných krajem

Všeobecná správa

- projednává výsledky inspekční činnosti
- uděluje souhlas se jmenováním a odvoláváním ředitelů škol zřizovaných obcí
- jmenuje a odvolává zkušební komise pro vykonání absolutoria
- rozhoduje o nostrifikaci

Pracovněprávní oblast

- kontroluje dodržování pracovně-právních předpisů

Odborně technické a administrativní služby

- na žádost škol zajišťuje metodickou pomoc
- poskytuje konzultace v pracovně-právních a mzdových otázkách
- může vykonávat pro školy administrativní a technické činnosti

SAMOSPRÁVA

- **kraje** zřizují v samostatné působnosti všechny školy se širší než obecní spádovostí (SŠ, VOŠ),
- odvolávají a jmenují jejich ředitele
- projednávají výsledky školní inspekce v těchto školách a přijímají potřebná opatření
- zřizují výbory pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost

ŘÍZENÍ VZDĚLÁVÁNÍ V ČR – pokr.

Působnost samosprávných územních celků - kraje

REGIONÁLNÍ ÚROVEŇ (KRAJE)

Zřizují a zrušují

- střední školy
- vyšší odborné školy
- mateřské, základní, střední školy a školská zařízení pro děti a žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona
- základní školy speciální
- školy při zdravotnických zařízeních
- školská výchovná a ubytovací zařízení a zařízení školního stravování pro děti, žáky a studenty škol, které zřizuje
- střední školy s vyučovacím jazykem národnostní menšiny za podmínek stanovených zákonem
- jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky
- základní umělecké školy
- školská zařízení pro zájmové dělávaní
- dětské domovy
- a další školy, např. mateřské a základní školy s vyučovacím jazykem národnostní menšiny za podmínek stanovených zákonem, dále školská zařízení podle § 115 až 120 školského zákona

Zajišťuje

- dopravu do (a ze) spádové MŠ (povinné předškolní vzd.) a ZŠ, pokud vzdálenost této školy od místa trvalého pobytu dítěte přesáhne 4 km
- financování

ŘÍZENÍ VZDĚLÁVÁNÍ V ČR – pokr.

Působnost samosprávných územních celků - obce

MÍSTNÍ ÚROVEŇ (OBCE)

dbá na soulad rozvoje vzdělávání a školských služeb se zájmy občanů obce a kraje, rozvojem svého území, demografickým vývojem atd.

zřizuje a zrušuje

- mateřské školy a základní školy
- mateřské a základní školy s vyučovacím jazykem národnostní menšiny za podmínek stanovených zákonem
- zařízení školního stravování sloužící dětem a žákům škol, které zřizuje
- může zřídit základní umělecké školy, školská zařízení pro zájmové vzdělávání, školská účelová zařízení za podmínek stanovených zákonem

je povinna

- zajistit podmínky pro povinné vzdělávání dětí a žáků s místem trvalého pobytu na jejím území, příp. cizince s místem pobytu, zřídí nebo zajistí i vzdělávání ve škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí
- školský obvod spádové školy (u MŠ nemůže mít lesní mateřská škola), stanoveno vyhláškou

Zřizuje školskou radu

Jmenuje a odvolává ředitele školy

Zajímavosti

- [Spokojenost s oborem](#)
- <https://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClankyAbsolventi/1#filtrForm>

Příklady variant zřizovatelů veřejných škol

Územně samosprávný celek

Zřizovatel

Obec (existuje Rada obce)

Rada obce

Obec (neexistuje Rada obce)

Dělbba mezi
starostou a zastupitelstvem

Svazek obcí

Orgán vymezený stanovami

Kraj

Rada kraje

Hlavní město Praha

Rada hlavního města

- MŠMT
- <https://www.msmt.cz/vzdelavani/predskolni-vzdelavani/informace-o-povinnem-predskolnim-vzdelavani>

Ustanovení ŠZ	Znění ustanovení	Oblast
§ 12 odst. 5	Provádí hodnocení školy ¹ a školského zařízení na základě kritérií, která předem zveřejní ²	Hodnocení škol, školských zařízení a vzdělávací soustavy
§ 14 odst. 5	Na návrh ředitele školy má zřizovatel možnost zřídit třídu základní školy vyučující se v jazyce národnostní menšiny, i když nejsou naplněny zákonem daná kritéria	Vzdělávání příslušníků národnostních menšin
§ 23 odst. 2	Zřizovatel navrhuje MŠMT povolit výjimku zřídit třídu MŠ mimo kraj, kde sídlí škola	Organizace škol
§ 23 odst. 4	Zřizovatel může povolit výjimku z nejnižšího počtu žáků stanoveného zákonem za předpokladu, že uhradí zvýšené výdaje na vzdělávací činnost školy, a to nad výši stanovenou krajským normativem	Organizace škol
§ 23 odst. 5	Zřizovatel může povolit výjimku z nejvyššího počtu žáků stanoveného prováděcím právním předpisem do počtu 4 žáků za předpokladu, že toto zvýšení počtu není na újmu kvalitě vzdělávací činnosti školy a jsou splněny podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví	Organizace škol
§ 24 odst. 2	Ředitel školy je povinen nahlásit zřizovateli konkrétnosti ve věci vyhlášení volného dne	Školní rok

§ 48a odst. 1	Zřizovatel základní školy speciální, pokud se jedná o obec, se souhlasem krajského úřadu může zřídit třídy přípravného stupně základní školy speciální	Přípravný stupeň základní školy speciální
§ 55 odst. 3	Zřizovatel spolurozhoduje společně se školou a krajským úřadem o organizování kurzů pro získání základního vzdělání	Ukončení základního vzdělávání
§ 122 odst. 3	Zřizovatel společně se školou zabezpečí pro žáky školy školní stravování po dobu jejich pobytu ve škole. Stravování lze poskytovat za úplatu	Hmotné zabezpečení a odměny za produktivní činnost
§ 124-140	Hraje zásadní roli v oblasti zřizování a fungování školské právnické osoby	Školská právnická osoba
§ 145 odst. 1	Je účastníkem řízení ve věcech rejstříku škol a školských zařízení	Účastníci řízení
§ 145 odst. 2	Navrhuje zápis nové školy do rejstříku škol	Účastníci řízení
§ 147	Dokládá náležitosti ve věcech zápisu do rejstříku škol na návrh ředitele školy	Náležitosti žádosti o zápis školy nebo školského zařízení
§ 160 odst. 6	Zřizovatel poskytuje škole finanční prostředky nad rámec financí ze státního rozpočtu	Financování škol a školských zařízení
§ 166 odst. 3	Zřizovatel může (v určitých případech musí) na základě pevně stanovených pravidel vyhlásit konkurz ³ na ředitele škol či školských zařízení, které zřizuje	Ředitel školy a školského zařízení
§ 166 odst. 4 a 5	Zřizovatel může odvolat na základě pevně stanovených pravidel ředitele škol či školských zařízení, které sám zřizuje	Ředitel školy a školského zařízení

§ 174 odst. 5	Zřizovatel přijímá výsledky šetření ČŠI učiněné na základě podání stížnosti na jednání školy. Zřizovatel informuje ČŠI o vyřízení stížnosti a o případných opatřeních přijatých k nápravě	Česká školní inspekce
§ 174 odst. 14	Zřizovatel obdrží inspekční správu zpracovanou ČŠI	Česká školní inspekce
§ 175 odst. 4	Zřizovatel bez zbytečného odkladu přijímá opatření ve školách a školských zařízeních vedoucí k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti	Česká školní inspekce
§ 177 - § 182	Zřizuje školy, ruší školy a zajišťuje podmínky uskutečňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních na svém území	Působnost územních samosprávných celků ve školství

Soupis pravomocí a kompetencí zřizovatelů ve školském zákoně z hlediska administrativy ve vztahu k řízení základních škol

Zřizovatelé - nejčastěji

Kraje:

- zřizují střední školy (ISCED 3)
- zřizují konzervatoře (ISCED 2, ISCED 3, ISCED 5)
- zřizují vyšší odborné školy (ISCED 6)

Obce:

- zřizují mateřské školy (ISCED 0)
- zřizují základní školy (ISCED 1, ISCED 2)
- zajišťují povinnou školní docházku

-

Děkuji za pozornost

Zajímavosti

- [Spokojenost s oborem](#)
- <https://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClankyAbsolventi/1#filtrForm>

Školy

Kdo nezažil totalitu, neváží si demokracie. Proto je jistá forma totality součástí základního vzdělání...

